

lahko vsak spozna, da pri nas na Kranjskem gre najboljše pekomo, mesarjem in gostilničarjem. Ko bi se gostilničarska obrt tako dobro ne izplačala, gotovo bi ne imeli toliko gostilničarjev. V bogati spodnji avstrijski deželi pride na 206 prebivalcev en gostilničar, v revni kranjski deželi, katera obsega tudi nerodovitni Kras in sploh dosto nerodovitne zemlje, pride pa le 124 prebivalcev na enega gostilničarja.

Vse te navedene razmere so na veliko kvar dolenjskemu vinarstvu in vstrično z prevratom dolenjskega gospodarstva mora se tudi reorganizovati vinska kupčija; kako to izvršiti, to je pa reč dolenjskih zastopnikov, kmetijskih združenj itd.

Kar mi „Slov. Narod“ očita, da sem v Radečah trdil, da imajo ljubljanski vinski kupci neolikan okus zavino, sem trdil le od ljubljanskih vinskih konsumentov, ali imajo pa za cviček olikan ali neolikan okus, to je pa meni vse eno. Da imajo res ljubljanski vinopivci slab okus, potrjuje „Narod“ sam, ker pravi, „da se širi vedno bolj Sternovo narejeno vino, prava zavrenka, ki nikdar vinograda videla ni.“ Ako bi pivci zavrnil krčmarja, ki se jim upa ponuditi zavrenke, gotovo se za prihodnost preskrbi z naravnim vinom; sicer se pa v Ljubljani ne toči le Sternovo narejeno vino, ampak tudi dosto tacega, ki se je pridelalo na drožjah dolenjskega vina, a ne na Dolenjskem, ampak v temnih ljubljanskih kletih. Konečno naj še omenim, kako se v Ljubljani vino pozna: Neko vino, ki je bilo na neki dolenjski razstavi takoj zavrženo in niti k presojevanji pripuščeno, ker je bilo, kakor Nemeč pravi, „gepantscht“ ter zalito s „tropinovcem“, prodano je bilo v Ljubljano, kjer je do zadnje kapljice kot izvrsten „cviček“ slovelo. Kaj pa porečete o onem ljubljanskem gostilničarju, ki je slovel za izvrstnega spoznavatelja vin in kojega je kranjska kmetijska družba imenovala udom presojevalne komisije pri mariborski vinski razstavi? Ta gospod je pri presojevanji izvrstnega buketnega vina rekel: „stinkt nach dem Fass“.

Marsikaj mi je še na srci, posebno kletarstvo naših gostilničarjev, a ker je spis uže tako predolg postal, prihranim si to za drugi pot.

Vse, kar sem tukaj o dolenjskem kmetijstvu pisal, sem tudi uže pri raznih prilikah na Dolenjskem in tako tudi v Radečah ustno povdarjal, in čeravno sem imel kmete pred seboj, ni se mi skoraj zdelo potrebno še posebej praviti, da se ta gospodarski prevrat ne more v teku enega leta niti v teku enega desetletja izvršiti, ampak da je treba počasi in po možnosti tak prevrat osnovati. Gotovo pa nisem nikdar tako nerazumljivo govoril, da bi zamogel najbolj zabiti kmet iz mojega govora sklepati, da bi vsled ravnanja po mojem navodu morala živina od „božjega vzduha“ živeti. Res je pa, da sem trdil:

Ako Dolenjci pravočasno svoje kmetijstvo preustrojé primerno zdajšnjim razmeram ter uže sedaj poprimejo za orožje proti trtni uši, ne bode škoda, ki jo prouzroči ta mrčes, tako velika, kakor se misli.

Odkar sem pričel z objavljenjem tega članka, došlo mi je mnogo dopisov, kateri me potrjujejo v mojem prepričanji in iz katerih zamorem posneti, da nisem napačno sodil dolenjskega vinarstva; došlo mi je pa ob enem še mnogo gradiva, kojega za sedaj nisem porabil, kar pa v prihodnji priliki hočem storiti.

Pospeševati preobrat dolenjskega gospodarstva naj bo dolžnost vsacega, ki mu je zato prilika dana, ker slabo gmotno stanje je do vrhunca priklopelo, in

ako Dolenjci ne bodo v pravem času na drugo pot v svojem gospodarstvu ukrenili, ni pričakovati konca njih bedi in rešila jih tudi ne bode tako vroče zaželjena železnica. Dolenjska je po vsem agrikulturna pokrajina in železnica bo le takrat zaželeno korist donasala, ako bodo imeli Dolenjci kaj prirodnih pridelkov za izvaževanje.

Dodatek. V „Slov. Narodu“ od 19. maja se mi zopet nekako zbadljivo očita brezvestnost, ker sem v 19. številki „Novic“ pisal, da „danes Krašovec prodaja svoj teran komaj po 20 gold. hektoliter.“ Slavnemu vredništvu „Sl. Nar.“ priznavam, da se nisem obračal pri sestavi dotičnega članka do posameznih trgovcev z vinom in tudi mislim, da bi tega nihče na mojem mestu ne bil storil, a porabil sem pa vinsko statistiko, izdano od c. k. ministerstva za poljedelstvo, ki je meni po vsem merodajna.

V imenovani statistiki stoji:

Tabelle	Weinbaugebiet	Durchschnittspreise der letzten 3 Jahre für fertige Weine pr. Eimer
VI	Karstgebiet der Stadt Triest	Terran 8 fl. (Hektol. 14·13)
VII	Unteres Karstgebiet	Prosecco, Terran & Merzemin 9—15·48 fl. (Hektoliter 15·9—27·35)
VII	Oberes Karstgebiet	Prosecco, Terran & Merzemin 6·75—8·33 fl. (Hektol. 11·93—14·72 fl.)

Naslanjaje se na te številke vzela sem povprečno ceno z 20 gold. za hektoliter, ki je toliko bolj opravičena, ker gorenji Kras in pa tržaški Kras imata skupaj veliko večino trt vsega Krasa, in ker je cena vina na spodnjem Krasu zato toliko višje zaznamovanja, ker v tej pokrajini so po imenovani statistiki trte bolj žlahtnih plemen (Merzemin, Rifošk, Korvin, Pignol), kakor pa v unih dveh pokrajinah, koder je večina trt Rifošk, Dolgarepka in Gnjet. Priznavam, da se dá s časnikarskimi članki kaki stvari ali osebi škodovati, ali moj namen vsaj ni bil nikdar oškodovati producentov kraškega terana.

Bike čistega muricodolskega plemena

kupili so na dražbi 23. dne t. m. v Postojni sledeči gg. gospodarji: Anton Frenetič iz Dolenje vasi, Anton Kovšca iz Planine, Peter Kraigher iz Hraš, Janez Otoničar iz Cirknice, Anton Poljšak iz Šturije, Janez Ziherl iz Logatca.

Vsled odloka c. k. ministerstva za poljedelstvo od 28. aprila 1885. l., št. 5209, dobila je županija ilirsko bistriška bika proti polovici cene in županija zemonska enega bika zastonj.

Politične stvari.

Volilno gibanje.

Najpomembnejša dogodba preteklega tedna gledé volitev med Slovenci je oklic konservativnega volilnega odbora kranjskih velikih posestnikov in njegovega načelnika grofa Hohenwarta; to so besede, katere bodo dolgo časa zvonele še po ušesih naših Apfaltrernovcev; veselo pa bodo tudi odmevale po široki naši avstrijski domovini.

Oklic glasi se do besede tako:

„Dné 5. junija bo imelo véliko posestvo vojvodine kranjske iz nova voliti svoja državna poslanca za prihodnjo šestletno postavodajalno dôbo.

Konservativni odbor vélikega posestva meni, da na ta imenitni trenutek ne sme čakati, da tudi on ne bi spregovoril nekoliko besed do svojih častitih tovarišev tega volilnega razreda, da, to se mu zdi tem potrebnjše, ker se je eni stranki vélikega posestva, ki se imenuje ustavoverno, zljúbilo razglasiti volilen oklic, ki svojo moč išče edino le v zasramovanji in natolcevanji nasprotne stranke, in h kateremu zatoraj ne smemo molčati.

V mirni zavesti, da smo po potih, ki nam jih kaže naša ustava, po vseh svojih močéh skrbeli za blagor dežele in države, katere moč in slava bo tudi v prihodnje vodilo našega delovanja, in da nikdar najmanjše prilike nismo dali, ki bi tudi le na videz opravičevala ostudna očitanja omenjenega volilnega oklica, z vso odločnostjo zavračamo te izrastke strankarske strasti.

S takim orožjem se mi nečemo vojskovati, in tako orožje se nam ne zdi primerno veljavi vélikega posestva.

Mi tudi svojim nasprotnikom radi pripoznavamo, da je njih konečni namen ravno isti, za katerega naša srca bíjejo, namreč blagor dežele, pa moč in slava države. Pa kakor radi jim to pritrdimo, ravno tako živo smo prepričani, da pota, po katerih jo oni v ta namen zavijajo, pota, po katerih sta dozdej v državnem zboru hodila od njih izvoljena zastopnika, nikdar nobenega ne pripeljejo k pravem cilju. Združba z nasprotniki, ki vse zanikajo in odrekovanje davkov ne more ne deželi koristiti in ne državi; pa tudi žalostna prikazen da je bila izmed vseh dežel našega cesarstva Kranjska dozdej edina, v kateri so bili zastopniki vélikega posestva v brezobzirnem (absolutnem) nasprotovanji proti vsem zastopnikom vseh drugih volilnih razredov v deželi, pač ni pripravna temu volilnemu razredu ohraniti veljavo in vpliv, še manj pa ju pospeševati.

Nam se zdi, da se véliko posestvo, ako ima v resnici prihodnost dežele in njenih koristi pred očmi, ne sme samega sebe obsojevati k nezmožnosti, da se mora marveč prebivalstvu postaviti na čelo, ter tam kazati vodilni in pomirovalni vpliv, ki bode deželi v blagoslov, njemu samemu pa v slavo.

In v tem smislu se hočemo volitve vdeležiti, v tem smislu prosimo vse, ki se poganjajo za napredek in za mir v deželi, ki nečejo občutno kratiti vpliva deželnega zastopstva v državnem zboru, da naj se nam pridružijo in osebno pridejo k volitvi, ali pa pošljejo svoje pooblastilo, ako bi jim samim nikakor ne bilo mogoče priti.

Potrebni predgovor zarad določitve kandidatov bo 4. junija popoludne ob 5. uri v „Hotelu Evropa“, in bomo pri tej priliki tudi poročali o konečnem vspehu našega predloga za kompromis, ki smo ga zvesti svoji vedno razodevani spravljivosti ponudili nasprotni stranki.

Zato se zanašamo, da se boste uže pri tej priliki zbrali v polnem številu.

V Ljubljani 20. maja 1885.

Konservativni volilni odbor velikih posestnikov vojvodine kranjske:

Karol grof Hohenwart.   *Hugon knez Windischgrätz.*
Albin grof Margheri.   *Jožef Friderik Seunig.*

Druga pomenljiva izjava zadnjih dni je program bivšega poslanca za dolenjska mesta grofa Alb. Margherija. Tudi njegovemu oklicu mora priznati prijatelj in nasprotnik, da je mojstersko sestavljen, da so načela njegove po vsem prava, beseda možata in dostojna, da se je kandidat modro varoval, usta polna je-

mati obljub in da je vkljub temu brez poveličavanja lastne osebe v svojem programu volilcem dal popolno porošstvo zvestega in marljivega delovanja in značajnega postopanja.

Oklic grofa Margherija se glasi:

Velečastiti volilci!

Dvajset let je uže, kar delujem v javnem življenji, štiri in trideset let, kar po opravljenih občujem s svojimi soimeščani, in priznati moram, da večjega spoštovanja in zaupanja si ne bi bil mogel pridobiti, kakor da sem bil pred šestimi leti od Vas izvoljen državnozbornim poslancem. Zaupanja, katero ste mi takrat izkazali, mislim, da po svoji delavnosti v državnem zboru nisem zgubil.

Vedé, da se pri volitvi sme le tisti kandidat nadejati zmage, o katerem so volilci prepričani, da je poštenega zasebnega značaja, kojega dobre ali slabe lastnosti navadno odsevajo tudi v javnem življenji, usojam si opominati na svoje dolgoletne, mnogostranske opravilne zveze z meščani dolenjskih mest, po katerih bi utegnil le malokaterim izmed Vas popolnoma neznan biti.

V Ljubljani rojen, sem vse svoje življenje preživel na Dolenjskem, ker sem kot nezavisen posestnik zemljišča in raznih obrtnij z meščani in kmeti zvesto se udeleževal sreče in nesreče, in so mi torej precej natančno znane potrebe in želje dolenjskih mest. — Imam li še druga svojstva, katera se smelo tirjajo od kandidata kot zastopnika razumnega mestnega prebivalstva, ne morem sam soditi, tudi se ne bi spodobilo, da bi sam svoje mnenje o tem izrekal.

Pač pa morejo oni, ki so se z menoj vred skozi šest let borili in poganjali za nравоversko odgojo mladine, za narodno ravnopravnost in za gmotne koristi moje ožje domovine Kranjske, merodajno sodbo storiti, in ne motim se, če rečem, da bode sodba mojih kolegov v preteklem državnem zboru se glasila, da sem znal si pridobiti pohvalo svojih političnih nasprotnikov.

Ne stopam pred Vas z brezštevilnimi obljubami, kojih izpeljava je le premnogokrat od vseh drugih činiteljev, kakor od dobre volje in zmožnosti posamičnega poslanca zavisna.

Dovoljeno mi naj bo samo izreči svoje mnenje o dolenjski železnici, katera je, odkar sem jo s svojim govorom v državnem zboru iz dolzega spanja zopet zdramil, v vsakem volilnem programu najimenitnejša točka.

Tudi še zdaj ne odjenjam od svoje v državnem zboru zastopane misli, da je le tedaj upanje, da se dolenjska železnica dožene, ako se bode kot državna železnica, kot del evropskega železnocestnega omrežja, za zdaj vsaj gradila do bregov reke Kolpe.

Samo po sebi je razumljivo, da se bom potezal za to, da se državne in deželne ceste na način potrebam primeren umno prelože in dopolnijo, nikdar pa se ne bom zadovoljeval, da bi se s nekaj tisoč goldinarji, kateri se nam za neskladno in nepremišljeno preložitvev nekaterih gričev ponujajo, gradenje železne ceste odkupilo, in od katere zavisni vsled njene nepreračunljive narodno-gospodarske, finančialne in strategične važnosti sreča in nesreča Kranjske, morda celega cesarstva.

V tem zmislu bodem ves svoj trud in vso svojo moč zastavljal.

Ko sem bil pred šestimi leti iz Vaših rok prevzel mandat, obljubil sem, da Vam ga bom čistega in brez

madeža zopet nazaj dal: s tem to storim, in ako uvidite, da sem svojo obljubo spolnil, prosim Vas iz nova za Vaše zaupanje in za Vaše glasove pri prihodnji državno-zborski volitvi: jaz ne bodem **nikdar pozabil**, da ostanem, kar sem do zdaj bil, **zvest sin** svoje slovenske domovine.

V Novem mestu 21. maja 1885.

Margheri.

Sicer o volilnem gibanju na Kranjskem spregovorimo še na drugem mestu. Sploh lahko omenimo, da je uže danes skoraj gotovo, da bodo zopet izvoljeni vsi dosedanji poslanci, grof Hohenwart celó v dveh okrajih.

Po vsem zagotovljene so, kolikor je pred volitvijo samo sploh mogoče soditi, izvolitve v kmetijskih občinah: krško-novomeških-črnomaljskih-Ljubljana-Litija in gorenjske, tudi notranjske so po sedanjem stanju uže popolnem zagotovljene za dosedanjega poslanca **Orezo**.

Ne popolnem dognan je še volilni okraj radeško-trebansko-kočevski, kjer se je baje s pomenljivim vspehom deželne sodnije svetovalec Jakob Hren proti knezu Windischgrätzu. Vendar pa se nam poroča, da se tudi v tem okraju izvoli priporočeneц izvrševalnega odbora knez Windisch-Grätz.

V mestih so vse druge volitve nedvomljive, samo v dolenskih mestih in trgih ne bo mogoče popolnem zanesljivega izreči do zadnjega trenutka. Vendar pa imamo danes zabeležiti o tej volitvi prav merodajno dogodbo, to je, sklep volilnega shoda, ki je bil binkoštni ponedeljek v Novem mestu v navzočnosti grofa Margherija, prof. Šukljeja in pa odposlanec izvrševalnega odbora gg. Sveteca in dr. Vošnjaka. Pri tem shodu izrekli so se volilci razun dr. Poznika za grofa Margherija.

Prav zadovoljni pozdravljamo ta odločen korak novomeških volilcev, ker upamo, da odločuje enako povoljno, da dosedanja poslanca grofa Margherija, kakor koristno za volilce in pa složno in vspešno delovanje slovenskih poslancev sploh in pa za našo narodno disciplino.

Ako izvrševalni odbor in vsi bivši državni poslanci po zaslišanih zaupnih možéh priporočajo kandidata, se smejo volilci vsakega okraja zanesti, da se priporoča oni, kateremu tudi volilci smejo brez skrbi skazati zaupanja več, kakor pa onemu, ki se ponuja in sili sam, morebiti veliko bolj zavolj sebe, kakor zavolj volilcev.

Brati bila sta zadnje dni v slovenskem dnevniku, ki je prijavil poprej tudi oklic izvrševalnega odbora, še dva druga volilna oklica, prvi dr. Dolenc, drugi J. Hrenov.

O prvem bilo bi zeló zapeljivo, obširneje govoriti, pa opustiti hočemo to, v prvi vrsti gledé na to, da sta oba ta kandidata narodnjaka, oziroma prvega pa tudi zato, ker je bilo prizadevanje njegovo, čeravno silovito vendar — in to v korist Notranjem — brezvspešno.

Dveh opomb pa vendar-le ne moremo zamolčati: Prve zoper njegovo nasprotovanje podpiranja krajnih železnic, drugo zoper trditev, da izvrševalni odbor nima pravice, voditi volitev in proglašati kandidatov.

Nikdar nam ne bo na misel prišlo, zagovarjati gospodarstvo, po katerem bi dežela privoljevala milijone podpor za zgradbo krajnih železnic.

Ako pa je bilo prav, da je dežela dala mnogo tisuč goldinarjev podpor za nove ceste, za mostove, ako morajo tudi kranjski davkoplačevalci pri davkih dokladati mnogo onih podpor, katere potrebujejo pasivne železnice (na pr. gorenjska), ako tudi kranjski davkoplačevalci plačujejo obresti od onih posojil, katera so se morala najeti za drago zgradbo južne železnice, tedaj ne dvomimo, da imajo tudi oni kraji Kranjske, ki ne vživajo dobrot prometa po železnicah, pravico, zahtevati

podpore pri zgradbi krajnih železnic. Vprašali bi samo, jeli bi se gosp. dr. Dolenc protivil deželni podpori tudi tedaj, ako bi se šlo za podporo krajne železnice po vipavski dolini. In ako bi se vsi drugi kranjski poslanci poprijeli dr. Dolencevega vaščanskega politikovanja, jeli bi bili potem kedaj imeli sadjerejsko šolo na Slapu?

Strmé pa smo čuli iz ust deželnega poslanca in uda narodnega kluba dr. Dolenca očitane zoper delovanje izvrševalnega odbora. Ako se res ves čas zadnjega zasedanja ni mogel vdeleževati delovanja poslancev, in tedaj ni zvedel naravnost, kaj se je v zbornici in v narodnem klubu godilo, bila bi pa vsaj njegova dolžnost, po prestani bolezni brati in poprašati, kaj se je tam godilo, ako ne poprej, vsaj takrat, ko je kot namestnik vstopil v deželni odbor. Vsak naroden poslanec bi mu bil rad povedal, da so narodni poslanci izvrševalnemu odboru poleg družih dolžnosti dali nalogo, voditi državnozbornske volitve. — Ono očitane — slabo spričalo pisateljeve marljivosti — ga toliko manj more priporočati za izvolitev v državni zbor, ker vsaj po njegovem dosedanjem javnem delovanju volilci ne morejo imeti vzroka, njega više staviti, kakor svojega dosedanjega zaslužnega poslanca.

O gosp. Hrenovi kandidaturi sodimo drugače. Ta gospod je nadarjen in je svojo kandidaturo gotovo dostojno oglašil; tudi smo prepričani, da bi on, ako izvoljen, marljivo sodeloval in složno postopal z drugimi našimi poslanci. Gotovo se mu mora v zaslugo šteti, da se je pri volitvi po smrti grofa Barbo-ta odpovedal kandidaturi na korist knezu Windisch-Grätzu.

Pa večina zaupnih mož izrekla se je gotovo iz enakih vzrokov, kakor prvič za veljavno osebo kneza Windisch-Grätz, ki je v minolih petih letih zvesto stal na strani naših slovenskih poslancev in mnogo, deželi naši in našemu narodu koristnih korakov izdatno podpiral s svojo veljavno besedo v krogih, kateri se bolj ozirajo na besedo takega moža, kakor na še bolj uteemeljene prošnje in tožbe družih poslancev.

Gotovi smo si za to, da je tudi za ta okraj izvrševalni odbor vestno ravnal in v bivšem poslancu priporočal pravega kandidata, ker g. Hren še ni, kar obeta postati: prost odvetnik.

Za južno-štajerska mesta in trge priporoča se od narodne strani okrajni sodnik Gerčar kot protikandidat Foreggerjev. — Ravno pa čujemo, da Gerčar ne sprejme kandidature.

Za volitve v Istri priporoča društvo „Edinost“ tri slovanske kandidate v sledečem oklicu:

Bratje Istrani! Dné 29. t. m. imate voliti 2 poslanca v skupini kmečkih občin za državni zbor v Beču. Vsaka ptica v svoje gnjzdo letí in samo ob sebi je razumljivo, da ona zastopnika morata biti moža Vaše krvi, Vašega jezika. Društvo „Edinost“ je v tem obziru poizvedavalo ljudsko mnenje in Vam more na podlagi resničnih poizvedeb priporočati, da na dan volitve daste svoje glasove tem-le možém:

1. V volilnih okrajih: Lošinj, Pazin in Volosko: dr. **Dinko Vitezić**, odvetnik v Krku.

2. V volilnih okrajih: Koper, Poreč, Pulj: **Vekoslav Spinčić**, c. kr. profesor in šolski nadzornik v Kopru.

Dné 2. junija t. l. pa imajo voliti volilci vseh mest in trgov Istre za državni zbor enega državnega poslanca, za katerega Vam priporoča podpisano društvo: dr. **Fran Mandić**, zdravnika v Trstu.

Bratje volilci! Priporočenci so vsi značajni možje našega roda in jezika, vsi rojeni istrski Slovani, kateri bodo z vsemi svojimi močmi delali za dobro našega tlačenege naroda in tirjali vsikdar in povsod njega zakonite pravice. — Udani svojemu cesarju in kralju, hočejo

ti možje delati na to, da se uvede mir med narode, kateri živé pod blagim okriljem Nj. Veličanstva. Naši kandidati so prijatelji cesarske vlade v Beču, dočim se to o kandidatih italijanske stranke ne more reči, ker so dosedanji italijanski poslanci, kateri tudi zdaj na novo kandidirajo, bili protivni dunajski cesarski vladi. Naši protivniki priporočajo kandidate, kateri obečajo, da se bodo borili za italijanske interese, za italijansko narodnost in za italijansko kulturo.

Naš narod ne more in ne sme glasovati za take možé. Nam je treba naših ljudi, naših zastopnikov, kateri se bodo brigali za naše koristi. Pesnik Preradović poje: „Tudja majka ima svoje, nepozna je tvoj, tudja ljubav ljubi svoga.“

Na dan volitve naj nikdo od Vas ne ostane doma, ker je uže skrajni čas, da pokažemo domačim in tujim protivnikom, da smo svoji v svoji biši.

Istrani volilci! volite zgoraj omenjene možé, katere Vam priporočajo Vaši najiskrenější prijatelji in predlaga politično društvo „Edinost“.

Na Goriškem pričakuje se, da zmagajo bivši poslanci dr. vitez Tonkli, prošt Valussi in grof Coronini, na mesto lahona Payer-ja pa se priporoča grof Žiga Atems. O zadnjem pričakuje se, da morebiti zmaga v ožji volitvi. — Zoper dr. Tonkli-ja razposlal pa je očitno eden bližnjih tovarišev njegovih včeraj došlo brošuro z naslovom „Pozor, goriški Slovenci“, v kateri zasluženemu narodnjaku mnogo očita, v obče pa to, da si naklada mnogo več častnega delovanja, kakor pa zmagati more.

Nočemo se vtikati v to domačo razpravo goriških rodoljubov, ker nismo dosti podučeni v nadrobnosti tamošnjega narodnega življenja. Zdi se nam pa, da očitane gledé zadeve blagoslovljenja zastave tamošnjega delavskega društva ni neutemeljeno; nasproti pa tudi trdimo, da je očitane popustljivosti dr. Tonkličevega postopanja v državnem zboru krivično. Njegovi tovariši slovenski poslanci dobro vedó, da se je za naše narodne pravice boril z miraj v prvih vrstah. Kdor se spominja posebno, kako možato je zavrnil neko izjavo ministra Conrada v budgetnem odseku, kako neustrašeno je zagovarjal javno in za kulisami narodne tirjatve slovenskih poslancev in to ne manj pogumno po njegovem odlikovanju, kakor prej, pridružiti se mora naši sodbi, da je ono očitane krivično in neumestno.

Kar se nam pa pri tej brošuri naj bolj neprimerno zdi, je to, da je na svitlo prišla tikoma pred volitvijo tako da napadenemu ni več mogoče zavrnil, kar je krivičnega, in ker jo nevarnost, da še po tej dogodbi zna pri volitvi nastati zmešnjava — v veliko škodo goriških Slovencev. — Kakor smo sicer prepričani o koristnosti resne in stvarne kritike, tako se nam čas za njo tekoma pred volitvijo zdi prav nesrečno izbran.

Na Koroškem so se prvotne volitve izšle povoljno in iz volitev ministra Pinota je baje zagotovljena. — O izvolitvi prvoboritelja koroških Slovencev profesorja Einspillerja pa so nade še zeló male.

Zabavne stvari.

Zamet v stepah.

Poljski spisal Mihal Grabowski, preložil L. G. Podgoričan.

(Dalje.)

Dokler sem bil na poti, vsak dan je imel svoje učinke; zatirali so dogodek, ki je bil zadel me v stepah. Ali ko sem bil vrnil se v Krasnojarsk in ko sem

bil ostalo zimo žrtvoval samoti breziljudnega dóma, oživel je njegov vpliv in vznášal se je skoro po dolgosti časa, ki je bil med menoj in tem pripetljajem. Misel je zmirom motila se z njim, vérnejše in vérnejše je kazala mi ga. Ni vdomačila se bila v meni samo nevarnost, ki je grozila mi le malo časa, krepkejše je v kri vlezlo se mi to, kako sem se umeknil jej. Zmirom sem krasne device obraz imel pred seboj. Ker je bila žrtvovala se mi, čutje, ki je bila razodela mi ga, — čutje, ki je bila vzbudila ga v meni, prihajalo mi je na um vsako trenutje, spomini pa so prominjali se v verno zajetje, v odločeni predmet popolnega užitka. Koval sem naklepe, a na videz — pesniške, prav po stepni navadi — naklepe, da se promenim, resnično poboljšam in res svoj život posvetim temu preporodu. Sklenil sem, da pojdem zopet tija, v tisto zakotje poiskat ubežnih Kalenikov, ali o tej priliki redarstveno in z vojsko, kar mi je gotovo dovoljevala pravica; pokažem da se jim, da sem miren vladar usodi njih cele rodbine; ali da svojih pravic ne pokažem, njih svobode in mira ne razkalim, če mi dadé le Marijco. Lahko bi jo bil odpeljal samovoljno; ali da bi ne rabil nikakove sile, da bi nje ločitva od znanih ljudi in od nje uže znanega sveta bila strpnejša, menil sem, da pregovorim deda, ker sem prizanesel mu in podelil svobodo, da mi oddáde to vnuko, — njo pa, da preverim, da je nezakonito prisvojena, kar sem upal, da mi skoro gotovo omogoči nje nežna natora in posebna vdanost. Odpeljal bi jo bil v Odeso, zaupal kakemu nežnemu varstvu, da bi bili nauki prošinili nje bistro glavico; a ko bi bila vjemala se z mojo omiko, pozakonil bi se bil z njo, odpeljal bi jo bil iz dalekega mesta v samotni Krasnojarsk, menil sem: nihče tam ne bode izpodtikal se ob-me, zato ne, ker nihče ne bode poznal moje skrite blaginje.

Takov roman je snovala mi obraznost, dokler premislek ni dihnil vá-nj svoje hladne duše. — Ta bedna Marijca, ki bi bila utegnila biti edin prid mojega pota, ne bila bi mu bila prva žrtva!... Ker je bila slabotna, boleha, ali bi bila strpela vnetja, ki sem ja pripravljaj jej?... Ali bi jej bil mogel celó dopovedati, da je ne edinijo sè svetom natorne rojstvene zveze, da lahko, brez vjedljive bolesti razdere vse zveze priljubljene prirojenosti in raznih običajev? — Kar je bila, na to je povspela se in mogla povspeti se le vsled svojega posebnega položaja. Nesrečnica, predno je bila zagledala dnevno svetlobo, — predmet posebne usmiljenosti bridkim dušam, zbog svoje slabosti osvobodjena vsakdanjega truda, in ki je o tem nedostaku in o samoti bila svojo misel izročila priprosti obraznosti in prirojenostim, ki je živela v divji in otožni natori, — nesrečnica je izražala v sebi vse včinke — in to je bilo bitje tistih bitij, ki živé na meji dveh svetov, — bitje, ki tisti trenutek vidi menj in več, nego drugi ljudje, in v vsem razlikuje se od njih. — A stepne kočé takov angelj, taka vedeževalka in prorokinja bi vdala se temu? — ali bi ne prikazala se v drugem krogu — nedolžna devica, na pol zmóčena? — ali bi ne mogla tam vsaj živeti?... To bi bila morala biti moja skrb. Hotel sem divji cvet presaditi na vrt v plodovito zemljo; ali da-si je mladeniška zaupnost zagotavljala mi, da cvet zatega del ne zgubode svoje barve, ni svoje vonje, pač pa, da se o umetelnosti skrbi razspé v dosle svetu neznano čudo, vendar nisem mogel odločiti se, da bi bil težki in nevarni poskušnji izdal njega srečo, a celó njega život. Pa da strpi to poskušnjo, ali bi zato bila srečna bila?... Ali bi jaz bil srečen bil — ali bi vès svoj život bil varal z njo?... a da sem jej vse odkril, ali bi jej razjasnjena resnica ne bila bolestna bila in poniževalna?... ali bi ne bila odrekala, da sem žrtvoval